

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005158

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-09-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенов Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Semenov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту: 03-09-2026

Спеціальність за освітою: публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15822

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.31, 06.35.35, 06.71.07

Тема дисертації:

1. Обліково-інформаційне забезпечення управління виробничим потенціалом аграрних підприємств
2. Accounting and Information Support for Managing the Production Potential of Agricultural Enterprises

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено поглибленню теоретичних засад, удосконаленню методичного інструментарію та розробленню практичних рекомендацій щодо обліково-інформаційного забезпечення управління виробничим потенціалом аграрних підприємств в умовах цифровізації, ресурсних обмежень, воєнних ризиків і необхідності зміцнення стратегічної стійкості аграрного бізнесу. Обґрунтовано доцільність розгляду виробничого потенціалу як самостійного об'єкта обліково-інформаційного забезпечення управління. Запропоновано визначати його як інтегровану структурно-функціональну систему ресурсів, компетенцій, технологій та організаційних можливостей підприємства, що забезпечує трансформацію ресурсної бази у виробничі результати й стратегічну стійкість. Виробничий потенціал розглянуто у двох взаємопов'язаних вимірах: як сукупність наявних ресурсів і як динамічну систему їх реалізації у процесі створення економічної цінності. Систематизовано методичні засади формування інформації про виробничий потенціал на основі наскрізної інтеграції фінансового, управлінського та аналітичного обліку. Такий підхід поєднує дані про ресурси, результати й можливості їх використання, наслідки

недовикористання, чинники внутрішнього середовища та стратегічні цілі підприємства і створює підґрунтя для виявлення резервів розвитку та оцінювання втрат потенціалу. Розроблено науково-методичний підхід до формування облікової політики щодо виробничого потенціалу, який передбачає інтеграцію ресурсної, кадрової, технологічної, організаційної та інноваційної складових у єдину систему бухгалтерського й управлінського обліку. Запропоновано чотирирівневу формалізацію наявного, реалізованого, нереалізованого і втраченого потенціалу із застосуванням облікових паспортів, матриці моніторингу, інтегрованої управлінської звітності та процедур ідентифікації резервів і втрат. Обґрунтовано положення щодо формування взаємопов'язаної системи управлінських звітів про виробничий потенціал. Визначено їх інформаційне наповнення, користувачів, періодичність складання та зв'язки із системою управлінського обліку. Це забезпечує єдність і порівнянність фінансових та нефінансових показників, результатів оцінювання, прогнозування й моніторингу та перетворює управлінську звітність на інструмент підтримки оперативних, тактичних і стратегічних рішень. Сформовано концепт інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного управління, що інтегрує фінансовий і управлінський облік, цифрові інформаційні потоки, інтелектуальний аналітичний модуль, прогнозування та сценарне моделювання. Розроблено концептуальну модель безперервного інформаційного циклу «облікові дані – аналітична інформація – управлінські знання – стратегічні рішення», спрямовану на своєчасне виявлення стратегічних розривів і підвищення адаптивності аграрних підприємств. Запропоновано інструментарій інтегрованого оцінювання виробничого потенціалу, що охоплює субіндекси ресурсного, кадрового, технологічного, організаційного та інноваційного потенціалів, інтегральний індекс розвитку, шкалу інтерпретації результатів і матрицю управлінських реакцій. Розширено засади безперервного стратегічного моніторингу шляхом поєднання діагностики, інтегрального оцінювання, прогнозування, сценарного моделювання, контролю реалізації рішень та оцінювання їх результативності в єдиний управлінський цикл. Практичне значення результатів полягає у створенні цілісного обліково-аналітичного інструментарію для об'єктивного визначення рівня розвитку виробничого потенціалу, виявлення резервів зростання, оцінювання втрат і підвищення обґрунтованості управлінських рішень аграрних підприємств в умовах цифровізації та воєнних викликів

2. The dissertation advances the theoretical foundations, improves the methodological tools, and develops practical recommendations for accounting and information support of production potential management in agricultural enterprises amid digitalization, resource constraints, wartime risks, and the need to strengthen the strategic resilience of agribusiness. The study substantiates the expediency of treating production potential as an independent object of accounting and information support for management. It is defined as an integrated structural and functional system of resources, competencies, technologies, and organizational capabilities that transforms the resource base into production results and strategic resilience. Production potential is examined in two interrelated dimensions: as the aggregate of available resources and as a dynamic system through which those resources are realized in the creation of economic value. The methodological foundations for generating information on production potential are systematized through the end-to-end integration of financial, managerial, and analytical accounting. This approach combines data on resources, the results and possibilities of their use, the consequences of underutilization, internal environmental factors, and the enterprise's strategic objectives, thereby establishing a basis for identifying development reserves and assessing losses of potential. A scientific and methodological approach to developing an accounting policy for production potential is proposed. It integrates the resource, human, technological, organizational, and innovative components into a unified financial and managerial accounting system. A four-level formalization of available, realized, unrealized, and lost potential is developed using accounting passports, a monitoring matrix, integrated management reporting, and procedures for identifying reserves and losses. Provisions for creating an interconnected system of management reports on production potential are substantiated. Their information content, users, reporting frequency, and links with the managerial accounting system are specified. This ensures the consistency and comparability of financial and non-financial indicators and of assessment, forecasting, and monitoring results, transforming management reporting into a tool for supporting operational, tactical, and strategic decisions. A concept of information and analytical support for strategic management is developed by integrating financial and managerial accounting, digital

information flows, an intelligent analytical module, forecasting, and scenario modeling. A conceptual model of the continuous information cycle “accounting data – analytical information – managerial knowledge – strategic decisions” is proposed to ensure the timely identification of strategic gaps and improve the adaptability of agricultural enterprises. The study proposes an integrated toolkit for assessing production potential, including sub-indices of resource, human, technological, organizational, and innovative potential, an integral development index, a result-interpretation scale, and a matrix of managerial responses. The foundations of continuous strategic monitoring are expanded by combining diagnostics, integrated assessment, forecasting, scenario modeling, implementation control, and performance evaluation within a single management cycle. The practical significance of the results lies in the development of a coherent accounting and analytical toolkit for objectively determining the level of production potential, identifying growth reserves, assessing losses, and improving the justification of managerial decisions in agricultural enterprises under digitalization and wartime challenges.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U114565, 0121U113132

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Руденко С.В., Ряснянська А.М., Семенов О.О. Продуктові, виробничі та управлінські інновації в системі розвитку економічного потенціалу аграрних підприємств. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 1. С. 213–217. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-1-31>
2. Семенов О.О. Теоретичне підґрунтя формування інформаційної моделі управління виробничим потенціалом підприємств. Журнал з менеджменту, економіки та технологій. № 4. 2025. с. 228– 238. DOI: <https://doi.org/10.69803/3083-6034-2025-4-228>
3. Семенов О. О. Методичний контур облікової політики щодо виробничого потенціалу аграрного підприємства. Актуальні питання економічних наук. 2025. (17). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18818294>
4. Семенов О.О. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного розвитку виробничого потенціалу. Економічний аналіз. 2025. 35(1), 740–751. <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.740>
5. Семенов О.О., Микитюк В.С., Теплов Є.К. До питання аналітичного забезпечення управління потенціалом підприємства. Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Харків, 19 травня 2023 р.; Харків: ДБТУ, 2023. С. 148–151. URI: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/35820>
6. Семенов О.О., Попов Д.О. Формування та реалізація економічного потенціалу аграрного сектору України: виклики та перспективи євроінтеграції. Нові горизонти розвитку бізнесу в умовах сучасних викликів. Можливості та механізми підтримки бізнесу в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених, м. Харків, 26 квітня 2024 р.; Харків: ДБТУ, 2024. С. 62–64. URI: <https://repo.btu.kharkiv.ua/handle/123456789/55100>
7. Семенов О.О. Інтеграція облікових даних у систему моніторингу виробничого потенціалу аграрного сектору. Стратегічні напрями забезпечення продовольчої безпеки України у воєнний період: матеріали Міжнародної науково- практичної конференції, м. Київ, 27 – 28 листопада 2025 року. Київ: Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій, 2025. С. 171–173. URI: https://duikt.edu.ua/uploads/p_2779_15118013.pdf

- 8. Семенов О.О. Нестеренко І.В. Облікове забезпечення оцінки виробничого потенціалу аграрних підприємств. The impact of modern digital technologies on the future of society and youth: The IX International scientific and practical conference. March 02-04, 2026, Krakow, Poland. Pp. 88-91. URI: <https://eu-conf.com/en/events/the-impact-of-modern-digital-technologies-on-the-future-of-society-and-youth/>
- 9. Нестеренко І.В., Семенов О.О. Інструментарій інформаційно-аналітичного моделювання виробничого потенціалу аграрних підприємств. Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, м. Вінниця, 12-13 березня 2026 року. Вінниця: ВНТУ, 2026. С. 315-318. URI: <https://repo.btu.kharkiv.ua/handle/123456789/81145>
- 10. Семенов О.О. Інформаційне забезпечення моніторингу виробничого потенціалу аграрних підприємств. Європейська архітектура сталого розвитку: виклики та можливості для України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Харків, 17 квітня 2026 р. Харків: ДБТУ, 2026. С. 365-367. URI: <https://repo.btu.kharkiv.ua/handle/123456789/82020>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114565, 0121U113132

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Сергій Валентинович

2. Serhii V. Rudenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2874-1957

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Ірина Володимирівна

2. Iryna V. Nesterenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3892-8248

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маренич Тетяна Григорівна

2. Tetiana H. Marenych

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3162-7394

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/15874002>

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бездушна Юлія Сергіївна

2. Yuliia S. Bezdushna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5924-0805

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03127, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остапенко Роман Миколайович

2. Roman M. Ostapenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бірченко Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Birchenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8336-2685

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

Рижикова Наталія Іванівна

голови ради

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Рижикова Наталія Іванівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Міненко Софія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна